

Datum	15.09.2008.
Strana	22
Rubrika	Kultura
Naslov teksta	Pančevska Republika
Autor teksta	A. Ćuk

Bijenale umetnosti u Pančevu, 13. put od 13. septembra

Pančevska Republika

Vizuelni segment 13. bijenala umetnosti u Pančevu, počeo je u subotu, u Gradskoj galeriji savremene umetnosti proglašenjem nezavisne Republike Pančeva. Hibrid maštine i čoveka, takozvani Fantomat, inače rad bugarskog umetnika Venelina Šurela, uzeo je tom prilikom reč i glasom čas mašinski filtriranim, čas ljudskim, besedio o lokalnim, političkim, ekološkim i socijalnim problemima. Obznanje je proglašeno Republiku, a njegove oči emitovale su instrukcije neophodnih mera bezbednosti u slučaju opasnosti. Govor savremenih umetnika, koji ukazuju na probleme društva, kao da je izgubio svoju vrednost, objašnjava Šureli za Danas i dodaje da je bilo potrebno stvoriti nešto neljudske, kao što je Fantomat, što će, iako pardošalno, brže dopreti do srži ljudskih problema. Fantomat je postao nezavisna individuala, pojašnjava sagovornik Danasa, artificijelna pojava, koja reaguje na dogadaje i artikuliše probleme društva.

„Tek ćeš videti sav moj mrak“, 13 različitih natpisa u strip balonima postavljenim po gradu, rad su umetnice Jovane Komnenić. Pored preteće i pesimističke rečenice sadržane u naslovu, tu su i „Pai i mene bol“, „Dok te ja hranim, radićeš kako ja kažem“ ili, lako prepoznatljiva iz repertoara roditeljskog vokabulara, „Sve smo žrtvovali za tebe, a ti nam tako vraćaš“. Sve one kristalno su urezane u svest umetnice i izrečene u nekom trenutku njenog života, ili njoj ili nekoj osobi koja joj je bliska. Intimne i lične is-

povesti prisutne su i ostalim radovima. Aleksandra Lalić pozabavila se pitanjem PR uniforme. Umesto ubičajene standardizacije, ona nudi uniformu, koja je na neki način u saglasju sa identitetom osobe koja je nosi. Štampa na njoj natpisi, koji su fizičke i intimne karakteristike određenih delova tela osobe, kojoj je uniforma namenjena. Za ovu priliku napravila je jednu uniformu za sebe, izloženu u prodavnici odeće Passage, druga je za selektorku vizuelnog programa, Jelenu Radić, a treću je ponela na sebi Ana Vilenica, kustoškinja izložbe. Natpis „butine - prekrivene paperjastim maljama, depilirane samo za posebne prilike“, na uniformi za kustoskinju, štampan je u predelu butine, a tako je i sa ostalim natpisima, svaki kao oznaka za deo tela na koji se od-

nosi. Sve karakteristike o delovima tela najpre bi napisale osobe za koje se radi uniforma, a što je zanimljivo po svom sadržaju one se uglavnom odnose na mane ili defekte. U poslastičarnici „Petrović“, izloženi su crteži „Opake tulumbe i dalje žele moju smrt“ umetnice Marine Marković, koja je njima pokušala da prikaže sve ono što je proganjalo dok se borila sa bolescu anoreksije. Pod okriljem iste teme su i njene dve fotografije izložene u Dvorишtu, a na koje je retko ko ostao ravnodušan.

Obe fotografije koncipirane su u gotovo istom aranžmanu i prikazuju umetnicu kako stoji pred ogledalom u kupatilu, s tim što je jedna nastala u vreme bolesti gde ima 30 kilograma, dok je druga nastala po ozdravljenju. Prema rečima, Marine Marković, ovaj rad se bavi time, kako se, ustvari, sa različitim mesta gledanja, menja i ideja o lepoti.

Vedriji primer umetničkog rada, na temu hrane je „Kuhinja Republika“, performans umetničke grupe Federacion du Petrin, koji je baziran na svojevrsnom eksperimentu u

komunikaciji. Ovo umetničko delo se sastoji od ogromne količine hrane i kuvarja iste po omiljenim receptima prolaznika. Prošle godine ovi umetnici su putovali po Evropi i radili istu stvar, animirali lokalno stanovništvo da im da omiljene recepte i onda bi kuvali zajedno sa njima. Iz tog performansa rodio se internacionalni kuvar sa omiljenim jelima, koji je takođe izložen na Bijenalu.

Vizuelni segment umetničkog Bijenala u Pančevu odigrava se u okviru svog tematskog okvira „Pančevska Republika“, koji je sam po sebi performerskog karaktera. Nezavisna Republika Pančeva je ustanovljena uz proglašenje, himnu i zastavu, a unutar nje izloženo je mnoštvo radova posvećenih problemu identiteta, od ličnih do nacionalnih. Ovu izložbu još karakterišu i interaktivnost sa lokalnim stanovništvom i artikulacija aktuelnih društvenih problema, a publika će moći da je pogleda na 13 lokacija u gradu do 20. oktobra, koliko će trajati i privremena nezavisna Republika Pančeva.

A. Ćuk

„Cirkus istorija“ u KC Pančevu

Predstava „Cirkus istorija“ Sonje Vukićević, koja je deo pozorišnog programa 13. bijenala umetnosti u Pančevu, bice izvedena na sceni Kulturnog centra Pančevu u sklopu program „Petrohemija“, kako je prvobitno bilo potvrđeno, a kao i u slučaju odloženog koncerta Beogradske filharmonije, razlog su loši vremenski uslovi.